

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 06 0 U 020753 25 U
Novi Travnik, 19.1.2026. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudaca: Lazarela Porić predsjednica vijeća, Aida Pezer-Alić i Vesna Vujica, članovi vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Samre Šiljak, rješavajući u upravnom sporu tužitelja tužitelja A. I., zastupanog po punomoćniku Emini Begić, advokatu iz Bugojna, protiv tuženog Federalni zavod za penziono/mirovinsko i invalidsko osiguranje Mostar, radi poništenja rješenja broj:FZ3/8/1-31-2-626-12/23, MB/OB: 1059195184 od 7. februara 2025. godine, u upravnoj stvari poništenja rješenja, na nejavnoj sjednici vijeća održanoj dana 19.1.2026. godine donio je slijedeću:

PRESUDU

Tužba tužitelja se odbija kao neosnovana.

Obrazloženje

Rješenjem tuženog Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar, broj:FZ3/8/1-31-2-626-12/23, MB/OB: 1059195184 od 7. februara 2025. godine odbijena je žalba tužitelja izjavljena protiv rješenja direktora Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje broj: FZ 3/5-30-6-91-2/24 od 04.03.2024 godine, šef Sektora za sistem i provođenje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja primjenom međunarodnih ugovora kojim je A. I. utvrđena pretplata iznosa penzijskog primanja za period od 23.07.2010. godine do 31.05.2023. godine u visini od 51.100,97 KM, te se istim rješenjem obavezuje A. I. da u roku od 15 dana od dana prijema navedenog rješenja da navedeni dug uplati na transakcijski račun donosioca rješenja.

Blagovremeno podnesenom tužbom tužitelj je pokrenuo upravni spor. Osporeno rješenje pobija zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, bitne povrede ZUP-a i pogrešne primjene materijalnog prava. U tužbi navodi da su Rješenjem povrijeđena su osnovna načela postupka i to načelo zakonitosti iz člana 4. Zakona o upravnom postupku i načelo saslušanje stranke iz člana 8. istog zakona, čl. 7. Povreda člana 8. se ogleda u propustu prvostepenog organa da prilikom donošenja pobijanog Rješenja direktno povrijedio osnovno načelo upravnog postupka, odnosno da je pobijano Rješenje doneseno bez saslušanja stranke u postupku niti mu je omogućeno da iznese svoje navode i svoje dokaze u predmetnoj pravnoj stvari. Iz obrazloženja pobijanog Rješenja proizilazi da je postupak za utvrđivanje pretplaćenog iznosa koji je obuhvaćen pobijanim Rješenjem pokrenut po službenoj dužnosti dana 09.08.2023. godine. Međutim iz stanja spisa jasno proizilazi da je donosilac pobijanog Rješenja nikada i ni na koji način nije omogućio podnositelju žalbe da učestvuje u ovom postupku. U obrazloženju pobijanog Rješenja uopšte se ne navodi na osnovu čega se tužitelj u ovoj

pravnoj stvari zadužuje za iznos od 52.100,97 KM već se samo navodi period za koji je navodno ovaj iznos obuhvaćen. Da je donosioc pobijanog Rješenja postupio s naprijed navedenim zakonskim odredbama zasigurno bi i bez svake razumne sumnje utvrdio da je tužitelj invalid, da isti sa svojim rukama ne može ništa da radi jer nema određenih dijelova šake i prstiju, i da je takav invalid unazad više od 40 godina. Ove podatke donosioc prvostepenog Rješenja posjeduje u podacima koji se odnose na tužitelja. Dakle, evidentno je da donosioc prvostepenog Rješenja propustio da provede na zakonu zasnovan postupak koji ima za posljedicu nezakonito Rješenje. Iz obrazloženja prvostepenog Rješenja nije jasno obrazloženo ko je podnio prijedlog za obnovu postupka u ovoj pravnoj stvari. U obrazloženju Rješenja donosilac istog se poziva na član 246., 252. i 255. ZUP-a, te ni jedna odredba ovih članova nije ispoštovana prilikom donošenja pobijanog Rješenja. Da je ovo Rješenje pravno neodrživo proizilazi iz činjenice da je u istom Rješenju izvršena pogrešna primjena čl. 134. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju FBiH, a naime navedenim članom navedeno je da lice kome je na teret nosioca osiguranja izvršena isplata na koje nije imao pravo po zakonu obavezano je da vrati nosiocu osiguranja primljeni iznos, dok je stavom 2. određeno da nosioc osiguranja u upravnom postupku po službenoj dužnosti donosi Rješenje o utvrđivanju preplaćenog iznosa primanja, kao i način i rokova za povrat istog. Dakle, jasno je da pobijanim Rješenjem izvršena gruba povreda materijalnog prava obzirom da je pobijano Rješenje doneseno uslijed pogrešne primjene čl.134 Zakona o penzijsko-invalidskog osiguranja. Opreza radi tužitelja, a obzirom da mu je omogućeno ravnopravno učešće u postupku, nije saslušan u postupku pa ovom tužbom ističe prigovor zastare za ova potraživanja, a u skladu s čl. 136 Zakona o penzijsko-invalidskog osiguranja. Iz svega naprijed izloženog, evidentno je da je ova tužba osnovana, da za donošenje istog rješenja donosilac istog nema na zakonu zasnovane razloge, stoga predlažemo da Kantonalni sud u Novom Travniku donese sljedeću:

Tuženi je podnio odgovor na tužbu u kojem ističe da osporenim rješenjem nije povrijeđen zakon niti lični interes tužitelja zasnovan na zakonu, zbog čega ostaje u cijelosti kod osporenog rješenja i predlaže da se tužba tužitelja odbije kao neosnovana.

Nakon što je ispitao zakonitost osporenog upravnog akta u granicama razloga iz tužbe i u skladu sa odredbom člana 34. stav 1. Zakona o upravnim sporovima ("Sl. novine F BiH" br. 9/05), ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Tužba je neosnovana.

Iz stanja spisa proizilazi da je tužitelj rođen dana 24.01.1957. godine, da mu je rješenjem direktora Kantonalne administrativne službe u Travniku, matični broj: ... od 21.02.2011. godine, priznato pravo na invalidsku penziju u skladu sa odredbom člana 52. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Sl. novine F BiH”, broj: 29/98 do 55/12) u mjesečnom iznosu od 179,61 KM, počev od 23.07.2010. godine, sa pravom na isplatu od istog dana, po zahtjevu od 06.05.2010. godine. Dalje proizilazi da je tužitelj prilikom podnošenja navedenog zahtjeva, između ostalog, dao izjavu da je nezaposlen - van

radnog odnosa. Nakon priznanja penzije prvostepenom organu je dana 22.03.2023. godine od strane njemačkog nosioca osiguranja dostavljena potvrda staža na obrascu D-BOH 205 od 19.01.2023. godine, na kojem su navedeni periodi osiguranja koje je žalitelj ostvario u SR Njemačkoj od 01.02.2001. do 31.12.2022. godine, a na osnovu kojih je ostvario pravo na penziju počev od 01.01.2023. godine, te je na osnovu navedenog prvostepeni organ donio rješenje 16.06.2023. godine kojim se poništava rješenje Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar, Kantonalne administrativne službe u Travniku, matični broj: 1059195184 od 21.02.2011. godine, protiv kojeg je izjavljena žalba, koja je odbijena kao neosnovana, a nakon toga pokretnu i upravni spor koji je vođen predmet ovim Sudom pod brojem: broj: 06 0 U 019275 24 U od 30.09.2024. godine, kojim je tužba odbijena. Dakle, pravo na invalidsku penziju je tužitelju prestalo na osnovu pravosnažnog rješenja prvostepenog organa od 16.6.2023. godine. Nakon toga, prvostepeni organ, odnosno direktora Kantonalne administrativne službe u Travniku, donosi rješenje matični broj: 1059195184 od 26.11.2024. godine, kojim je utvrđena preplata iznosa penzijskog primanja za period od 23.07.2010. do 31.05.2023. godine, u visini od 52.100,97 KM i istim je obavezan da taj dug vrati u roku od 15 dana od dana prijema osporenog rješenja, na transakcijski račun javnih prihoda budžeta Federacije BiH, broj: 102-050-00001066-98, otvoren kod Union banke d.d. Sarajevo, vrsta prihoda: 721239, budžetska organizacija: 5102001, protiv koje tužitelj izjavljuje žalbu koja je osporenom odlukom odbijena kao neosnovana.

Naime odredbom člana 134. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranje F BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 13/18, 93/2019 - odluka Us, 90/21 i 19/22 u daljem dijelu teksta: Zakon o pio/mio) je propisano da lice kome je na teret nosioca osiguranja izvršena isplata, na koju nije imalo pravo po zakonu, obavezno je da vrati nosiocu osiguranja primljeni iznos (preplaćeni iznos). Stavom 2. istog člana je propisano da nosilac osiguranja u upravnom postupku po službenoj dužnosti donosi rješenje o utvrđivanju preplaćenog iznosa penzijskog primanja u kojem navodi visinu preplaćenog iznosa, način i rokove za povrat istog, dok je stavom 3. istog člana propisano da rješenje o preplati penzije je izvršna isprava shodno propisu kojim se uređuje izvršni postupak

Imajući u vidu prednje utvrđenje prvostepeni organ nije povrijedio odredbu čl. 134. stav 1. i stav 2. tako je što je, nakon pravosnažnosti rješenja kojim je tužitelju utvrđen prestanak prava na penziju, po službenoj dužnosti, donio pobijano rješenje jer ga njegovo donošenje obavezuje član 134. stav 1. i 2. tog člana, čiju visinu je, suprotno navodima tužitelja, utvrdio na osnovu Izvještaja Odsjeka za likvidaciju mirovina broj: FZ9/2-3-35-139/23 od 9.8.2023.godine, obuhvatajući pri tom period od 23.7.2010.godine do 31.5.2023. godine slijedom čega prvostepeni organ nije učinio povredu čl. 4. , 7. i 8. Zakona o upravnom postupku FBiH ("Službene novine FBiH", br. 2/1998, 48/1999 i 61/2022- u daljem dijelu teksta: ZOUP) na način da je donio rješenje mimo granica ovlaštenja, bez da je prethodno utvrdio relevantne činjenice i saslušao tužitelja. Svoju odluku o visini prvostepeni organ je zasnivao na obračunu primljenih penzija za period od 23.7.2010.godine, kao dana priznanja penzije, do 31.5.2023.godine, odnosno pribavio relevantne podatke o visini iznosa koji

je tužitelj temeljem čl. 134. stav 1. Zakona u obavezi da plati, a za čije utvrđivanje nije bilo neophodno saslušavati tužitelja, koji ni u žalbi, a ni u tužbi, nije osporavao obračun, osim paušalnih navoda da je nejasno na osnovu čega je utvrđen taj iznos, slijedom čega nije učinjena povreda ni 8. ZOUP. Prvostepeni organ nije učinio ni povredu čl. 204. stav 1. ZOUP koji propisuje obavezan sadržaj rješenja, propisujući, između ostalog, da rješenje mora da sadrži obrazloženje obrazlažući da svoju odluku zasniva upravo na citiranom čl. 134. Zakona o pio/mio, da je donošenju rješenja prethodio prestanak prava, o kojoj činjenici je, prema stanju spisu, tužitelj bio upoznat jer je povodom tog rješenja vodio upravni spor pred ovim Sudom pod brojem: broj: 06 0 U 019275 24 U, na osnovu čega je utvrđen iznos pretplate, na koji se period odnosi, sa jasnom danim uputama u kojem roku je tužitelj u obavezi da plati pretplaćeni iznos uz naznaku računa na koji je dužan izvršiti uplatu. slijedom čega pobijano rješenje sadrži obrazloženje koje zadovoljava traženi standard, bez da je sačinjeno protivno čl. 204. stav 1. i na taj način tužitelju uskraćeno pravo na djelotvoran pravni lijek.

Preostali navodi iz tužbe se odnose na rješenje kojim je tužitelju utvrđen prestanak prava na penziju, a koje rješenje nije predmet ovog upravnog spora, nego je to rješenje kojim je tužitelji obavezan da vrati iznos preplaćene penzije. Osim toga, osporeno rješenje je izvršna isprava shodno odredbi člana 134. stav 3. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, te se isto može pobijati samo navodima koji se odnose na samo izvršenje, kako je propisano odredbom člana 277. stav 1. Zakona o upravnom postupku (Službene novine Federacije BiH, broj: 2/98, 48/99 i 61/22), a ne navodima koji se odnose na rješenje koje se izvršava, odnosno na osnovu kojeg je doneseno predmetno osporeno i prvostepeno rješenje. Imajući u vidu navedeno, ovaj Sud je i ostale navode zahtjeva ocijenio neosnovanim, uključujući i navode o povredi članova 246., 252. i 255. ZOUP kojim se reguliše pitanje obnove postupka, čiju povredu tužitelj vidi, a koje tvrdnje nemaju uporište iz naprijed obrazloženih razloga.

Tuženi je cijenio prigovor zastare zasnivajući svoju odluku na pravilnoj primjeni člana 136. Zakona o pio/mio kojim je propisano da pravo nosioca osiguranja na utvrđivanje nepripadajuće isplate i pravo na povrat nepripadajuće isplate zastarijeva za pet godina računajući od dana kada je zastara počela teći (stav 1.). Zastara prava na utvrđivanje nepripadajuće isplate počinje teći nakon isteka godine u kojoj je nosilac osiguranja saznao za nepripadajuću isplatu, odnosno za primaoca nepripadajuće isplate (stav 2.). Zastara prava na povrat nepripadajuće isplate počinje teći od pravomoćnosti rješenja kojim je utvrđena nepripadajuća isplata (stav 3.). Obzirom da je prvostepeni organ dana 22.03.2023. godine zaprimio od strane njemačkog nosioca osiguranja potvrdu staža na obrascu D-BOH 205 od 19.01.2023. godine za tužitelja, da je rješenje o prestanku prava na invalidsku penziju doneseno dana 16.06.2023. godine, a rješenje kojim je utvrđen iznos i način vraćanja preplate tj. osporeno rješenje 26.11.2024. godine, tuženi pravilno zaključuje da nije protekao petogodišnji zastarni rok člana 136. Zakona, odnosno da pravo na povrat novčanog iznosa od 52.100,97 KM nije zastarjelo.

Cijeneći zakonitost osporenog akta sud je zaključio da je tužbom pobijano rješenje doneseno na temelju pravilne ocjene provedenih dokaza, da je postupak koji je prethodio donošenju prvostepenog rješenja pravilno proveden, da je činjenično stanje koje je bilo odlučno za rješavanje ove upravne stvari potpuno i pravilno utvrđeno i da je na takvo činjenično stanje pravilno primijenjeno materijalno pravo, te da je tuženi ispravno postupio kada je žalbu tužitelja odbio pozivajući se na odredbu čl. 237.stav 1. Zakona o upravnom postupku.

Radi svega izloženog valjalo je odlučiti kao u izreci presude, na osnovu člana 36. stav 1. i 2., a u vezi sa članom 28. stav 1. Zakona o upravnim sporovima.

Zapisničar

Predsjednica vijeća

Samra Šiljak

Lazarela Porić